

[Startside](#) > ... > [Dine Rettigheder](#) > [Tiltalte i Straffesager](#) > [Mine rettigheder under retssagen](#)

Mine rettigheder under retssagen

A. Hvor foregår retssagen?

Hvis straffesagen vedrører en eller flere lovovertrædelser, der kan straffes med fængsel i mindre end fem år, finder retssagen sted ved distriktsdomstolen (bestående af en enkelt dommer). Det skal bemærkes, at distriktsdomstolen med anklagemyndighedens skriftlige samtykke kan behandle en sag med en strafferamme på over fem års fængsel.

Hvis den strafbare handling kan straffes med fængsel i over fem år, finder retssagen sted ved retten i første instans i straffesager (bestående af tre dommere).

B. Kan anklagepunkterne ændres under retssagen? Hvis det er tilfældet, hvilken ret har jeg til at blive informeret om dette?

Anklagepunkterne kan ændres i begyndelsen af eller under retssagen. Strafferetsplejelovens kapitel 155 fastsætter i artikel 83, 84 og 85 proceduren for ændring af anklagepunkterne og tiltaltes rettigheder.

83.-(1) Hvis retten på et hvilket som helst tidspunkt under retssagen finder, at anklageskriftet eller de anklagepunkter, der er registreret ved retten i første instans i straffesager, er utilstrækkelige — uanset om det drejer sig om sagens realitet eller om formelle fejl — kan retten beslutte at ændre anklageskriftet eller de anklagepunkter, der er registreret ved denne ret, ved at ændre eller erstatte et anklagepunkt eller tilføje et nyt anklagepunkt, alt efter hvad retten finder nødvendigt i forhold til sagens faktiske omstændigheder.

(2) Hvis anklageskriftet eller de anklagepunkter, der er registreret ved en ret i første instans i straffesager, ændres på denne måde, skal ændringskendelsen registreres på anklageskriftet eller på de anklagepunkter, der er registreret ved denne ret, og anvendes i alle tilknyttede sager, som om de var blevet indgivet i deres ændrede form.

84.-(1) Hvis anklageskriftet eller de anklagepunkter, der er registreret ved en ret i første instans i straffesager, ændres i overensstemmelse med artikel 83, opfordrer retten straks den tiltalte til at forelægge sit forsvar og erklære sig rede til at blive retsforfulgt på grundlag af anklageskriftet eller de anklagepunkter, der er registreret ved denne ret som ændret.

(2) Hvis tiltalte erklærer ikke at være rede til dette, undersøger retten de anførte grunde, og hvis den finder, at en øjeblikkelig fortsættelse af sagen ikke vil kunne have en negativ indvirkning på den tiltaltes forsvar eller på tiltalen i forbindelse med sagens behandling, kan den fortsætte retssagen, som om anklageskriftet eller anklagepunkterne, som ændret og registreret ved retten, var de oprindelige.

(3) Hvis anklageskriftet eller anklagepunkterne, som ændret og registreret ved retten i første instans i straffesager, er af en sådan art, at en øjeblikkelig fortsættelse af retssagen efter rettens opfattelse vil kunne have en negativ indvirkning på den tiltalte eller på tiltalen, kan retten enten anordne en ny retssag eller udsætte retssagen i en periode, som den finder passende.

(4) Hvis anklageskriftet eller de anklagepunkter, der er registreret ved en ret i første instans i straffesager, ændres af retten efter indledningen af retssagen, kan vidneudsagn, der allerede er afgivet under retssagen, anvendes uden yderligere afhøring, men parterne har ret til genindkalde eller indkalde ethvert vidne, der kan afhøres, og til at afhøre eller modafhøre det pågældende vidne om ændringen.

85.-(1) Hvis den tiltalte kun erklæres skyldig i en del af anklageskriftet eller de anklagepunkter, der er registreret ved en ret i første instans i straffesager, og den del, den tiltalte erklæres skyldig i, udgør en strafbar handling, kan den tiltalte, uden ændring af anklageskriftet eller de anklagepunkter, der er registreret ved denne ret, idømmes straf for den strafbare handling, som vedkommende er kendt skyldig i.

(2) Hvis en person er tiltalt for en strafbar handling, kan vedkommende uden ændring af anklageskriftet eller de anklagepunkter, der er registreret ved retten i første instans i straffesager, blive dømt for forsøg på at begå den pågældende strafbare handling.

(3) Hvis det godtgøres, at en person har begået en hvilken som helst handling med det formål at begå den strafbare handling, som den pågældende er tiltalt for, og hvis handlingen med denne hensigt udgør en strafbar handling, kan denne person, selv om han ikke er blevet tiltalt for den nævnte forbrydelse, idømmes straf uden ændring af anklageskriftet eller de anklagepunkter, der er registreret ved retten i første instans i straffesager.

(4) Hvis retten ved afslutningen af retssagen finder det godtgjort ved vidneudsagn, at den tiltalte har begået en eller flere strafbare handlinger, der ikke fremgår af anklageskriftet eller de anklagepunkter, der er registreret ved retten i første instans i straffesager, som den pågældende ikke kan dømmes for uden ændring af anklageskriftet eller de anklagepunkter, der er registreret ved denne ret, og for hvilken han eller hun ikke ville blive idømt en højere straf end den, som den pågældende ville være blevet idømt efter anklageskriftet eller de anklagepunkter, der er registreret ved retten i første instans i straffesager, og det ikke vil kunne have en negativ indvirkning på den tiltaltes forsvar, kan retten beslutte at føje et eller flere anklagepunkter mod den tiltalte til anklageskriftet eller de anklagepunkter, der er registreret ved retten, og retten træffer afgørelse herom, som om de pågældende anklagepunkter var en del af det oprindelige anklageskrift.

C. Hvilke rettigheder har jeg, når jeg deltager i retsmøder?

i. Er jeg forpligtet til at være til stede ved retten? Under hvilke betingelser kan jeg undlade at give møde under et retsmøde?

Den tiltaltes ret til at være til stede under retssagen er sikret ved bestemmelserne i forfatningens artikel 12 og 30 og ved bestemmelserne i artikel 6 i den europæiske menneskerettighedskonvention. Den tiltalte er forpligtet til at deltage i retssagen, medmindre hans fravær er omfattet af undtagelserne i artikel 45, stk. 1, og artikel 63, stk. 3, i strafferetsplejelovens kapitel 155.

Artikel 45, stk. 1

Det præciseres, at en dommer eller, for så vidt angår disse kategorier af strafbare handlinger, en justitssekretær, som er udpeget af præsidenten for distriktsdomstolen ved en almindelig kendelse, ved en særlig kendelse i stævningen kan fritage den tiltalte for forpligtelsen til personligt fremmøde og

a) give den tiltalte mulighed for at give møde og forholde sig til tiltalen under tilstedeværelse af en advokat, i hvilket tilfælde den tiltalte kan give møde og forholde sig som følger:

Det præciseres, at hvis den tiltalte alene er tiltalt i sin egenskab af leder eller sekretær for virksomheden og ikke personligt anklages for en overtrædelse, er han eller hun ikke forpligtet til at give personligt møde for retten for at forholde sig til tiltalen eller på noget andet tidspunkt i sagen, bortset fra forhandlingsfasen, men har ret til at lade sig repræsentere af en advokat

b) give den tiltalte mulighed for, hvis han eller hun ønsker at erklære sig skyldig, at tilstille retten et sådant behørigt bekræftet svarskrift med stemplet fra en justitssekretær, en polititjenestemand, en politibetjent eller højtstående politimedarbejder i henhold til politiloven, en notar i henhold til loven om notarer, en advokat i henhold til loven om advokater, der anvender sit personlige stempel, hvorpå hans/hendes navn, fornavn og adresse er klart angivet, eller en samfundsleder, sammen med den appel, der svares på, i hvilket tilfælde svarskriftet betragtes som en tilståelse i retssagen.

63.-(1) Den tiltalte har ret til at være til stede ved retten under hele retssagen, hvis han eller hun udviser passende adfærd.

(2) Hvis den tiltalte ikke udviser passende adfærd, kan retten efter eget skøn bestemme, at den tiltalte skal overføres og tilbageholdes, og fortsætte retssagen i hans eller hendes fravær,

idet der træffes de foranstaltninger, som retten finder tilstrækkelige til at oplyse tiltalte om, hvad der er blevet drøftet under retssagen, og således sætte den pågældende i stand til at forberede sit forsvar.

(3) Retten kan, hvis den finder det hensigtsmæssigt, tillade, at den tiltalte ikke er til stede i retten under hele eller en del af sagen på de betingelser, som den finder hensigtsmæssige.

Det fremgår af retspraksis, at retssagen kan finde sted i tiltaltes fravær, hvis det er i retfærdighedens interesse.

ii. Har jeg ret til tolkebistand og oversættelse?

Retten til tolkning er sikret både ved forfatningen og ved lov af 2014 om retten til tolke- og oversætterbistand i straffesager (18(I)/2014). Desuden er retten til tolkning sikret ved artikel 65 i strafferetsplejelovens kapitel 155.

Forfatningens artikel 12, stk. 5, litra a) og e), bestemmer følgende:

Enhver, der anklages for en strafbar handling, skal som minimum:

a) straks på et sprog, som han forstår, underrettes udførligt om arten af og grundlaget for de handlinger, der lægges ham til last

e) tildeles gratis juridisk bistand fra en tolk, hvis vedkommende ikke forstår eller taler det sprog, der anvendes under retssagen.

I henhold til forfatningens artikel 30, stk. 3, kan enhver person få gratis juridisk bistand fra en tolk, hvis vedkommende ikke forstår eller taler det sprog, der anvendes under retssagen.

Lov af 2014 om retten til tolkning og oversættelse i straffesager (18(I)/2014) bestemmer følgende:

Ret til tolkning

4.-(1) Den kompetente myndighed sikrer, at en mistænkt eller tiltalt, som ikke taler og/eller ikke forstår det sprog, der anvendes i den pågældende straffesag, straks tilbydes tolkebistand under straffesagen ved efterforskningsmyndighederne og/eller de retslige myndigheder, herunder under politiets afhøring, alle retsmøder under retssagen og eventuelle nødvendige mellemliggende retsmøder.

(2) Den retslige myndighed, der har kompetence til at fuldbyrde den europæiske arrestordre i henhold til artikel 11 i lov om den europæiske arrestordre og procedurerne for overgivelse mellem Den Europæiske Unions medlemsstater, skal straks stille tolkning til rådighed for den eftersøgte person, som ikke taler og/eller forstår det sprog, som den pågældende retssag foregår på.

(3) Hvis det er nødvendigt for at sikre en retfærdig rettergang, sørger den kompetente myndighed for tolkning i forbindelse med kommunikation mellem den mistænkte, tiltalte og/eller eftersøgte person på den ene side og dennes advokat på den anden side, når dette er direkte forbundet med politiets afhøring og/eller afhøring under straffesagen og/eller fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre og/eller indgivelse af en klage og/eller andre formelle anmodninger, herunder anmodningen om kaution.

(4) Den tolkning, der er omhandlet i denne artikel —

a) stilles til rådighed på den mistænkte, tiltalte eller eftersøgte persons modersmål eller på et hvilket som helst andet sprog, som vedkommende taler og/eller forstår, og

b) omfatter passende bistand, f.eks. brug af tegnsprog, hvis der er tale om en mistænkt, tiltalt eller eftersøgt person med høre- og/eller taleforstyrrelser.

(5) Den kompetente myndighed kontrollerer på enhver måde, som den finder passende, om den mistænkte, tiltalte eller eftersøgte taler og forstår sproget i straffesagen eller retssagen vedrørende fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre, og om den pågældende har behov for tolkebistand.

(6) Den tolkning, der er omhandlet i denne artikel, skal være af tilstrækkelig kvalitet til at sikre en retfærdig rettergang, navnlig ved at sikre, at den mistænkte, tiltalte eller eftersøgte forstår den sag, han er genstand for, således at han kan udøve sin ret til et forsvar. Med henblik herpå skal den kompetente myndighed navnlig være opmærksom på de særlige forhold, der gør sig gældende for kommunikationen med bistand fra en tolk.

(7) Den kompetente myndighed kan om nødvendigt tilbyde tolkning ved hjælp af kommunikationsteknologier såsom videokonferencer, telefon og/eller internettet, medmindre tolkens personlige tilstedeværelse er nødvendig for at sikre en retfærdig rettergang.

(8) Med henblik på en bedre anvendelse af stk. 5 kan proceduren eller mekanismen til kontrol af, om den mistænkte, tiltalte eller eftersøgte person taler og forstår sproget i straffesagen eller i retssagen med henblik på fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre, fastsættes ved forordning.

Ret til oversættelse

5.-(1) For at sikre, at den mistænkte eller tiltalte er i stand til at udøve sin ret til et forsvar, og for at sikre en retfærdig rettergang giver den kompetente myndighed inden for en rimelig frist den mistænkte eller tiltalte, der ikke forstår sproget i den pågældende straffesag, en skriftlig oversættelse af alle væsentlige dokumenter.

(2) I denne lov forstås ved "væsentlige dokumenter":

a) i alle tilfælde arrestordren og/eller tilbageholdelsesordren, anklagepunkterne og eventuelle retsafgørelser og kendelser under retssagen og

b) ethvert andet dokument, som den kompetente myndighed anser for væsentligt, og som skal udleveres af retten af egen drift eller efter begrundet anmodning fra den mistænkte eller tiltalte eller fra den mistænkte eller tiltaltes advokat.

(3) De kompetente myndigheder er ikke forpligtet til at fremlægge en oversættelse af passager i væsentlige dokumenter, som ikke bidrager til den mistænkte eller tiltalte persons korrekte forståelse af den retssag, den pågældende er genstand for.

(4) For at sikre en retfærdig rettergang i forbindelse med sager om fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre giver den kompetente myndighed inden for en rimelig frist den eftersøgte person, der ikke forstår det sprog, som den europæiske arrestordre er affattet på, eller det sprog, den er oversat til af den udstedende medlemsstat, en skriftlig oversættelse af det pågældende dokument.

(5) Uanset stk. 1, 2 og 4 kan den kompetente myndighed i stedet for en skriftlig oversættelse tilvejebringe en mundtlig oversættelse og/eller et mundtligt sammendrag af de væsentlige dokumenter, forudsat at en sådan mundtlig oversættelse og/eller et sådant mundtligt sammendrag ikke går ud over retten til en retfærdig rettergang.

(6) Den mistænkte, tiltalte eller eftersøgte person har ret til at give afkald på den skriftlige og/eller mundtlige oversættelse og/eller det mundtlige sammendrag, der er omhandlet i denne artikel, hvis den kompetente myndighed sikrer, at:

a) den pågældende person på forhånd har rådført sig med en advokat og/eller er fuldt underrettet om konsekvenserne af et sådant afkald og

b) afkaldet er ubestrideligt og frivilligt.

(7) Den skriftlige og/eller mundtlige oversættelse og/eller det mundtlige sammendrag, der er omhandlet i denne artikel, stilles til rådighed på den mistænkte, tiltalte eller eftersøgte persons modersmål eller på et hvilket som helst andet sprog, som vedkommende taler og/eller forstår.

(8) Den skriftlige og/eller mundtlige oversættelse og/eller det mundtlige sammendrag, der er omhandlet i denne artikel, skal være af tilstrækkelig kvalitet til at sikre en retfærdig rettergang, navnlig ved at sikre, at den mistænkte, tiltalte eller eftersøgte er bekendt med de forhold, der lægges ham til last, og er i stand til at udøve sin ret til et forsvar.

Strafferetsplejelovens kapitel 155, artikel 65, stk. 1, bestemmer følgende:

Hvis en vidneforklaring afgives på et sprog, som den tiltalte ikke forstår, og den tiltalte er til stede, tolkes det offentlige retsmøde til et sprog, som vedkommende forstår:

Det præciseres, at hvis tiltalte forsvares af en advokat, kan tolkning udelades med advokatens og rettens samtykke.

(2) Når dokumenter fremlægges med henblik på formel bevisførelse, står det retten frit for at tilbyde tolkning i det omfang, det er nødvendigt.

iii. Har jeg ret til advokatbistand?

I henhold til forfatningens artikel 12 gælder følgende:

Enhver, der anklages for en strafbar handling, skal som minimum:

c) varetage sit forsvar personligt eller gennem en advokat efter eget valg. Hvis den tiltalte ikke har tilstrækkelige midler til at betale advokatens salær, kan der ydes gratis retshjælp, hvis det er nødvendigt for en retfærdig rettergang.

I henhold til forfatningens artikel 30, stk. 3, gælder det endvidere, at:

Enhver har ret til:

d) gratis retshjælp, når det er nødvendigt for en retfærdig rettergang og i overensstemmelse med loven.

Desuden har tiltalte i henhold til lov nr. 165(I)/2002 om retshjælp, hvis de deri fastsatte betingelser er opfyldt, ret til under retsmødet at lade sig bistå af en advokat efter eget valg og modtage gratis retshjælp.

iv. Hvilke andre formelle rettigheder skal jeg have kendskab til (f.eks. mistænktes fremmøde i retten)?

Tiltaltes fremmøde i retten

Hvis en tiltalt i en forenklet procedure ikke giver møde på det i stævningen angivne tidspunkt, kan retten efter bevis for forkyndelsen af en stævning indlede retsmødet og træffe afgørelse i den tiltaltes fravær eller, hvis den finder det hensigtsmæssigt, udsætte sagen og udstede en arrestordre.

Det præciseres, at en dommer eller, for så vidt angår disse kategorier af strafbare handlinger, en justitssekretær, som er udpeget af præsidenten for distriktsdomstolen ved en almindelig kendelse, ved en særlig kendelse i stævningen kan fritage den tiltalte for forpligtelsen til personligt fremmøde og

a) give ham eller hende mulighed for at give møde og forholde sig til tiltalen under tilstedeværelse af en advokat, i hvilket tilfælde den tiltalte kan give møde og forholde sig som følger:

b) give den tiltalte mulighed for, hvis han eller hun ønsker at erklære sig skyldig, at tilstille domstolen et sådant behørigt bekræftet svar med stemplet fra en justitssekretær, en polititjenestemand, en politibetjent eller højtstående politimedarbejder i henhold til politiloven, en notar i henhold til loven om notarer, en advokat i henhold til loven om advokater, der anvender sit personlige stempel, hvorpå hans/hendes navn, fornavn og adresse er klart angivet, eller en samfundsleder, sammen med den appel, der svares på, i hvilket tilfælde svarskriftet betragtes som en tilståelse med henblik på retssagen.

Det præciseres, at hvis den tiltalte alene er tiltalt i sin egenskab af leder eller sekretær for virksomheden og ikke personligt anklages for en overtrædelse, er han eller hun ikke forpligtet til at give personligt møde for retten for at forholde sig til tiltalen eller på noget andet tidspunkt i sagen, bortset fra forhandlingsfasen, men har ret til at lade sig repræsentere af en advokat.

Svar på anklagepunkterne

Når tiltalte anmodes om at forholde sig til tiltalen, kan tiltalte erklære sig skyldig eller ikke skyldig eller fremlægge et specifikt forsvar, og det registreres af retten, hvordan den pågældende forholder sig.

Den tiltalte kan i sit specifikke forsvar anføre følgende:

- a) at den ret, som personen skal indgive sit svarskrift til, ikke har kompetence, og at en anden ret har kompetence i forhold til tiltalte eller den strafbare handling, han er tiltalt for, og at retten, hvis påstanden accepteres, skal henvise sagen til den domstol, der har kompetence med hensyn til tiltalte eller den strafbare handling
- b) at den pågældende tidligere er blevet dømt eller frikendt, alt efter hvad der er relevant, for samme lovovertrædelse på grundlag af de samme forhold
- c) at den pågældende er blevet benådet for sin strafbare handling.

Hvis retten fastslår, at de forhold, som tiltalte har påberåbt sig, ikke beviser påstanden, eller at påstanden faktisk er urigtig, er den tiltalte forpligtet til at forholde sig til anklagepunkterne.

Hvis den tiltalte gør gældende, at han er skyldig, og retten finder det godtgjort, at den pågældende har forstået, at han erklærer sig skyldig, skal retten forholde sig på samme måde, som hvis den tiltalte var blevet dømt ved en afgørelse truffet af retten.

Hvis tiltalte erklærer sig ikke skyldig, afholder retten retsmødet. Hvis tiltalte afslår eller ikke reagerer øjeblikkeligt eller på grund af et fysisk handicap ikke er i stand til at svare, viderefører retten sagen, som om personen ikke havde erklæret sig skyldig.

D. Sanktionstyper

Distriktsdomstolen behandler sager om summariske lovovertrædelser, der efter loven kan straffes med fængsel under fem år eller med bøde på højst 85 000 EUR eller begge dele.

Retten i første instans i straffesager behandler strafbare handlinger, der straffes med fængsel i over fem år.

■ Sidste opdatering: 02/03/2022

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.